

# Trygghetsplan 2023–2024

## Asker, Hampetorp och Kilsmo förskoleområde

### Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling



#### **Förskolornas vision för vårt trygghetsarbete:**

*- Alla barn ska få utvecklas i trygghet utifrån sin egen unika person samt tillägna sig en positiv framtidstro.*



ÖREBRO

## Örebro kommuns Trygghetsvision

I Örebro s förskolor och skolor har vi en trygghetsvision. Den antogs av kommunfullmäktige 18 september 2002 och ser ut så här:

**"Alla barn och ungdomar i Örebro kommun har rätt till en trygg miljö i förskolor och skolor. Ingen ska bli utsatt, kränkt eller mobbad. Detta är ett ansvar för varje vuxen, liksom för alla barn och ungdomar."**

Sedan 1 januari 2009 regleras trygghetsarbetet i två regelverk, 6 kap. Skollagen (2010:800) och 1–3 kap. Diskrimineringslagen (2008:567).

<http://www.jagvillveta.se/>

<http://www.planforskolan.se/>

### Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen

Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen ska redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen.

### Hur har fjolårets aktiva insatser utifrån det främjande och förebyggande arbetet fungerat?

#### Främjande

All personal har genomgått en utbildning inom TMO (traumamedveten omsorg), under ht-20-vt 20, samt fortsatt detta förhållningsätt med fortbildning och diskussioner i verksamheten. Detta förhållningsätt har alla verksamheter nu som grund och kultur i bemötande och omsorg för varje barn. Förhållningsättet handlar om att läsa av barns signaler, förstå deras behov och strategier och därigenom hjälpa dem till trygghet och självkänsla i ett empatiskt bemötande.

Kompetensutveckling i TMO har genomförts mellan pedagoger i olika nätverksgrupper. Detta har resulterat i en bättre barnsyn och förståelse för barns olika strategier och signaler. Bemötande och omtanke har fått en större betydelse för barns möjlighet att utvecklas positivt. Personalen har en större insikt för sin egen betydelse som förebilder. Arbetet med förskolans integritetsplan har utvecklats mot en tryggare miljö och ett tydligt förhållningsätt med fokus på respekt för barnet.

Under vt 22-vt 23 pågår en vidareutbildning för personalen, genom Skolverkets utbildning "specialpedagogik i förskolan". Utbildningen syftar till att ytterligare utveckla kompetensen hos alla pedagoger för alla barns rätt att få det stöd de behöver för sin utveckling.

**Hållbar utveckling i det sociala, ekonomiska och miljömässiga perspektivet och tillgänglig lärmiljö** är pågående prioriterade målområden i förskolans utbildning. Detta arbete syftar till att ge barnen en framtidstro samt få kunskaper kring hur de själva och tillsammans kan skapa en bättre värld att leva i. **Språk, läs och skrivutveckling** är ett annat prioriterat målområde för alla barns möjlighet till inflytande över sin utveckling. Förskolan arbetar aktivt med utvärdering och utveckling i alla målområden i förskolans läroplan.

Östernärke förskoleområde anställde en specialpedagog i januari-21 och som etablerat sin roll nära varje arbetslag. Detta har medfört stöd och kompetensutveckling för alla arbetslag i arbetet med barn. Enskilda barns behov kartläggs och följs upp på ett brett sätt, och pedagogerna får handledning för hur verksamheten kan utvecklas i sin organisation för varje barns behov.

Pedagogisk utvecklingstid är schemalagd hos all personal. Planering av ett riktat och hållbart arbetssätt utvecklas utifrån detta. Analyser, utvärderingar och uppföljning av förskolans arbete är inslag i pedagogernas utvecklingstid. Detta ger möjlighet till utvecklande arbetssätt mot aktuella och viktiga behov i barngruppen.

### **Förebyggande**

Kartläggning, observationer, gemensamma reflektioner och uppföljning av arbetsinsatser. Här har arbetslagen kunnat ”ringa in” olika behov och arbetat medvetet för att ge barnen bästa förutsättningar att lyckas i sin utveckling.

Trygghetsvandringar tillsammans med barnen har gjorts, där barnen berättat kring sina känslor i olika miljöer på förskolan. Personalen har planerat lokaler och innehåll med barnens inflytande.

Arbete med förskolans integritetsplan är en del i det systematiska trygghetsarbetet för barns rätt till sin kropp samt förmåga att sätta egna gränser.

## **3. Tydliga roller och ansvarsfördelning**

### **Huvudmans ansvar**

Örebro kommun som huvudman är den som är ansvarig för att verksamheten uppfyller sina skyldigheter enligt de lagstiftningar som berör likabehandling. Med huvudman menas i detta fall respektive skolnämnd. Det är viktigt att ha en tydlig ansvarsfördelning i verksamheten och det är lämpligt att i planen beskriva hur ansvarsfördelningen ser ut.

### **Så här ser vår ansvarsfördelning ut**

| <b>Uppdrag</b>   | <b>Arbetssätt</b>   | <b>Tidpunkt</b> | <b>Ansvar</b>           | <b>Har delegerats till:</b> |
|--|---|-----------------|-------------------------|-----------------------------|
| Se till att all personal, barn, elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.   | <b>Information Tillgängliga styrdokument.</b>   | återkommande    | rektor/<br>förskolechef | Utv ledare<br>Arbetslag     |
| Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna samt kränkande behandling. | <b>Utbildning arbetar med Systematiskt kvalitetsarbete. Följer upp, analyserar och Utvärderar arbetsplaner och innehåll i verksamheten.</b> | regelbundet     | rektor/<br>förskolechef | Utv ledare<br>arbetslag     |

|   |  |                  |                                 |                                 |
|---|--|------------------|---------------------------------|---------------------------------|
| Använda sig av kommunens rutiner för anmälan till huvudman samt se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och kränkande behandling. | <b>Handlingsplaner och riktlinjer följs.</b> | <b>Vid behov</b> | <b>rektor/<br/>förskolechef</b> | <b>Utv ledare<br/>arbetslag</b> |
|---|--|------------------|---------------------------------|---------------------------------|

| Uppdrag   | Arbetsätt  | Tidpunkt                       | Ansvar  | Har delegerats till: |
|---|--|--------------------------------|---|----------------------|
| Årligen upprätta, utvärdera och upprätta en trygghetsplan i samarbete med personal och barn och elever, om möjligt även vårdnadshavare.   | <b>Barns inflytande och gemensamt arbete med vänskapsplan och trygghetsplan<br/>Föräldramöten, utvecklingssamtal och enkäter.</b>  | Vår och höst                   | rektor/<br>förskolechef   | Arbetslag            |
| All personal i verksamheten har ett ansvar för att främja likabehandling och motverka diskriminering och kränkande behandling.<br>Vid misstanke om att en kränkning sker ska en anmälan göras till rektor/förskolechef. | <b>Plan och riktlinjer som följs</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Förskolans läroplan</b></li> <li>• <b>FN konvention kring barns rättigheter</b></li> <li>• <b>Förskolans integritetsplan</b></li> </ul> | Kontinuerligt                  | <b>övrig personal</b><br>Det är viktigt att komma ihåg att det inte bara är den pedagogiska personalen som omfattas utan även annan personal som till exempel vaktmästare, lokalvårdare och kökspersonal. | Arbetslag            |
| Barn och elever har inget formellt ansvar i trygghetsarbetet. Däremot ska vi uppmuntra barnen och eleverna till att reagera på trakasserier, diskriminering och kränkande behandling.                                   | <b>Systematiska arbete med förskolans värdegrundsarbete. Följa barns intressen, frågor och funderingar samt sätta ord på detta. Reflektera tillsammans med barnen med lösningsfokus och nya problemformuleringar.</b>    | Kontinuerligt och systematiskt | <b>barn och elevers informella ansvar</b>   | Rektor och arbetslag |

## Information

Det är mycket viktigt att trygghetsplanen är känd bland all personal, barn, elever och vårdnadshavare. Syftet med det är att förmedla kunskap om barns och elevers rättigheter och att visa på hur verksamheten arbetar för en trygg miljö.

**Så här arbetar vi kring information:**

| <b>Målgrupp</b>       | <b>Insats/Arbetsätt</b>   | <b>Tidpunkt</b>   | <b>Ansvar</b>                        |
|-----------------------|---|---|--------------------------------------|
| <b>Personal</b>       | <b>Arbete med trygghetsplan och integritetsplan. Uppföljning och utvärdering.</b>   | <b>Arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal, studiedagar och egen planeringstid</b> | <b>Rektor och arbetslag/personal</b> |
| <b>Barn/Elever</b>    | <b>Arbete med barnens egen trygghetsplan/vänkskapsplan. Arbete med implementering av barnkonventionen. Projektarbeten med hållbarutveckling -för hållbara relationer och vänskap.</b> | <b>Hela verksamhetsåret</b>   | <b>Rektor och arbetslag</b>          |
| <b>Vårdnadshavare</b> | <b>Information via Unikum samt i olika möten</b>  | <b>Behov-återkommande</b>   | <b>Rektor och arbetslag</b>          |

## 3. Barns och elevers delaktighet

Det är barnens och elevernas rättighet att vara delaktiga i trygghetsarbetet. De ska bland annat delta i arbetet med att upprätta, följa upp och se över trygghetsplanen. Delaktigheten ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. (Se förordning 2006:1083).

**Så här arbetar vi med barns och elevers delaktighet i trygghetsarbetet:**

| <b>Insats/Arbetsätt</b>  | <b>Tidpunkt</b>               | <b>Ansvar</b>    |
|--|-------------------------------|------------------|
| <b>Projekt och tema som ger stöd för trygghetsarbetet. Barnen utformar sin egen trygghetsplan i samspel och dialog med varandra och personal. Reflektioner. Trygghetsvandringar görs höst och vår.</b> | <b>Terminsvis/varje vecka</b> | <b>Arbetslag</b> |
|  | <b>Samlingar och spontant</b> | <b>arbetslag</b> |

Så här involverar vi barn och elever i arbetet med att upprätta, följa upp och se över trygghetsplanen:

| <b>Insats/Arbetsätt</b>   | <b>Tidpunkt</b>       | <b>Ansvar</b>     |
|---|-----------------------|-------------------|
| <b>Revidering av planen tillsammans med barnen. Utvecklar planen med barns tankar och behov som innehåll. Enskilda samtal med barn.</b> | <b>Ht samt vt.</b>    | <b>Arbetslag</b>  |
| <b>Samtal kring kända händelser i förskolan samt barns problemlösningar som innehåll i deras trygghetsplan.</b>                         | <b>Kontinuerligt.</b> | <b>Arbetslag.</b> |
| <b>Arbete med att barn förstår sina rättigheter och skyldigheter gentemot andra</b>   | <b>Kontinuerligt</b>  | <b>arbetslag</b>  |

#### **4. Barns och elevers rättigheter till stöd**

Barnet och eleven har rätt att få stöd och hjälp när han eller hon känner sig kränkt. Barns och elevers upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem barnet eller eleven än kontaktar i verksamheten så har han eller hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande.

**I vår verksamhet kan barn, elever och deras vårdnadshavare som vill ha stöd, vända sig till:**

|  |
|--|
| <b>Rektor, arbetslag, specialpedagog, psykolog och trygghetsgrupp.</b> |
|--|

## 5. Kartläggning

Följande kartläggningsmetoder kommer vi att använda oss av

| Insats/Arbetsätt   | Tidpunkt   | Ansvar               |
|--|--|----------------------|
| TMO-underlag för kartläggning ”isberget”   | Återkommande/behov   | arbetslag            |
| Trygghetsvandringar med barn. Inne och ute   | Ht samt vt   | arbetslag            |
| Systematiskt kartläggning av trygghetsarbetet. Dokumentationsunderlag .  | Ht samt vt   | arbetslag            |
| Kartläggning av verksamhetens innehåll kopplat till förskolans läroplansmål. Analyser, reflektioner och diskussioner i arbetslaget. Nuläge-önskat läge-hinder, resurser och aktiviteter. | Kontinuerligt  | Rektor och arbetslag |
| Enkät och utvecklingssamtal med vårdnadshavare.  | Ht samt vt, samt spontana behov från vårdnadshavare och arbetslag. | Rektor och arbetslag |



Skolverket



## 6. Främjande och förebyggande arbete

Trygghetsarbetet ska bedrivas på ett målinriktat och planerat sätt. Förskolan och skolan ska ha klara och tydliga mål för sitt trygghetsarbete både kring främjande, förebyggande och åtgärdande insatser. De aktiva åtgärderna ska överensstämma med det som kartläggningen visar så att identifierade riskområden kan förebyggas.

Så här arbetar vi främjande i vår verksamhet

| <b>Mål</b>  | <b>Insats/Arbetsätt</b>  | <b>Tidpunkt</b>            | <b>Ansvar</b>    |
|---|--|----------------------------|------------------|
| Alla ska ha kunskap kring hur vi främjar varje barns bästa utveckling mot en positiv framtidstro.                                       | Kompetensutveckling. Mänskliga rättigheter. TMO Barnkonventionen. Systematiskt kvalitetsarbete med läroplan och barnkonventionen i fokus. De globala målen för hållbar utveckling implementeras. | Vt 23-vt 24                | Rektor arbetslag |
| All personal ska ha kunskap kring hur man främjar barns integritet. Integritetsriktlinjerna på förskolan är väl kända bland personalen. | Kompetensutveckling Material från Mia Lingåker Material från RFSU samt Rädda barnen. Reflektioner och utvärdering av integritetsriktlinjerna.  | Vt 23-vt 24                | Rektor           |
| All personal ser sig själva som goda förebilder i bemötande och omtanke inför barnen.   | Systematiskt arbetsmiljöarbete vid apt och studiedagar   | Kontinuerligt<br>Varje dag | Rektor           |
| Barnen ser sig själva som starka, empatiska och omtäckta med vilja att hjälpa andra.  | Systematiskt kvalitetsarbete utifrån verksamhetens arbetsplaner. Normer och värden -hållbar utveckling. Barns delaktighet i förskolans innehåll och utveckling.                                  | Kontinuerligt i vardagen   | Arbetslaget      |
|   |  |                            |                  |
|   |  |                            |                  |

## 7. Åtgärdande arbete

Det krävs **goda rutiner** för att kunna ha **uppsikt**, för att kunna **upptäcka, utreda** och **åtgärda** samt för att **dokumentera** och göra **uppföljning** av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det åtgärdande arbetet ska **påbörjas genast** när det kommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Arbetet innebär att verksamheten måste **vidta åtgärder** som **dokumenteras** och **utvärderas** för att förhindra att kränkningarna upprepas.

**På intranätet finns rutiner för att anmäla trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling till huvudman. Där finns också blankettunderlag för anmälan, utredning och avslut av ärenden. Blanketterna kan också fås av skolområdescheferna.**

### Uppsyn och upptäckt

I vår verksamhet arbetar vi på följande sätt med att hålla uppsikt och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkningar:

| Insats/Arbetsätt   | Tidpunkt   | Ansvar    |
|--|--|-----------|
| Observationer och gemensamma reflektioner. Stöd av specialpedagog vid behov. Brukarenkät samt utv samtal.                              | Återkommande   | Arbetslag |
| Arbete i mindre barngrupper för barns bästa möjlighet att få sin röst hörd.(komma till tals)   | Alltid, så långt det är möjligt i den vardagliga organisationen. | Arbetslag |
| Kompetensutveckling för att kunna se signaler. TMO-Integritetsarbete. Kunskap kring skyldigheten att anmäla en oro till socialtjänst.  | Återkommande.  | arbetslag |
| Ingår i prioriterat målområde för hållbar utveckling och barns framtidstro. Arbete i projekt och tema kopplat till förskolans uppdrag. | Kontinuerligt  | Arbetslag |

